

Sprawozdanie
z realizacji zadań zawartych w Gminnej Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2015- 2020
za okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Uchwałą Nr XVII/99/2015 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 22 grudnia 2015 r. przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2015-2020. Ten ważny dokument jest elementem lokalnej polityki społecznej zmierzającej do poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

I. Ograniczenie skutków życia w biedzie.

Pracownicy socjalni OPS prowadzą na bieżąco rozeznanie środowiska w zakresie funkcjonowania rodzin, w tym szczególnie rozeznanie sytuacji bytowej rodzin dysfunkcyjnych i o bardzo niskich dochodach. Rodziny dysfunkcyjne objęte są pracą socjalną, a rodziny o bardzo niskich dochodach otrzymują pomoc finansową stosownie do potrzeb, obowiązujących przepisów i możliwości finansowych gminy.

W 2020 roku przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne dla 184 świadczeniobiorców, ogółem na kwotę 331.692,33 zł, w tym:

- zasiłek stały dla 40 świadczeniobiorców na kwotę 228.653,81 zł,
- zasiłek okresowy dla 17 świadczeniobiorców na kwotę 24.913,30 zł,
- zasiłek celowy dla 53 świadczeniobiorców na kwotę 35.850,00 zł,
- specjalny zasiłek celowy dla 74 świadczeniobiorców na kwotę 42.275,22 zł.

OPS realizował również świadczenia niepieniężne. Pracą socjalną objęto 327 osób. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 39 osobom na kwotę 20.182 zł. Opłacono posiłek dla 333 świadczeniobiorców w kwocie 126496,90 zł. Objęto 31 osób standardowymi środowiskowymi usługami opiekuńczymi w miejscu ich zamieszkania.

W domach pomocy społecznej przebywało 8 osób, za pobyt, których gmina dopłaciła kwotę 231.366 zł. Koszty te byłyby o wiele większe, gdyby nie to, że 1 osoby przebywa w ZOL, gdzie gmina nie ponosi żadnych kosztów, a także na dobrym poziomie jest świadczenie zorganizowanych środowiskowych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w domach podopiecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał również:

- zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe),
- zasiłki pielęgnacyjne,
- świadczenia pielęgnacyjne,
- zaliczki alimentacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenie wychowawcze Rodzina 500+,
- świadczenie Dobry Start 300+,

OPS we współpracy z placówkami oświatowymi, pomagał rodzicom w rodzinach mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Poradnictwo rodzinne realizowane było poprzez terapię rodzinną odnoszącą się do szeroko rozumianych problemów funkcjonowania rodziny, w tym problemów wychowawczych oraz problemów opieki nad osobą niepełnosprawną. Osoby zainteresowane kierowano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Maz.

W 2020 roku mieszkańcy gminy Różan skorzystali z:

- poradnictwa psychologicznego – 4 osoby,
- poradnictwa rodzinnego – 4 osób,
- poradnictwa prawnego – 4 osoby.

Kadra OPS podnosi swoje kwalifikacje, biorąc udział w kursach i szkoleniach specjalistycznych. Ma to znaczący wpływ na doskonalenie warsztatu pracy socjalnej, która ciągle jest najistotniejszym, ale najsłabszym ogniwem w systemie pomocy społecznej.

W gminie Różan nie ma problemu bezdomności, polegającego na przebywaniu osób w pustostanach, szopach, śmietnikach, itp. OPS posiada aktualne informacje o sieci placówek dla osób bezdomnych, gdzie można umieścić osoby bezdomne niezdolne do samodzielnego życia. OPS podpisał umowę na zapewnienie schronienia jeśli zaszłaby taka potrzeba ze schroniskiem dla osób bezdomnych "Fundacja Serce Marka" w miejscowości Konarzewo- Sławki 18a, 06-420 Gołymín. Główną przyczyną przedmiotowego zagrożenia jest niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, podeszły wiek, nadużywanie alkoholu, niezaradność życiowa. Jest to grupa najtrudniejszych klientów. Osoby te zostały objęte

szczególным nadzorem przez pracowników OPS i Policję. Systematyczne wizytacje w tych rodzinach zapobiegają szerzeniu się patologii i nieszczęśliwym wypadkom.

Niestety gmina nie dysponuje pomieszczeniami mieszkalnymi na wypadek pożaru, powodzi lub eksmisji.

II. Przeciwdziałanie uzależnieniom.

Uzależnienia to problem światowy, ogólnokrajowy, jeszcze do niedawna charakterystyczny tylko dla dużych aglomeracji miejskich, a bardzo lekceważony w małych miasteczkach i na wsi, jednakże występuje także naszej gminie.

W gminie Różan najliczniej występują uzależnienia:

- od alkoholu,,
- od palenia tytoniu.

Problemami tymi zajmuje się głównie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W tym zakresie współpracuje ze szkołami, Policją, OPS, Poradnią Rodzinną w Makowie – Maz., Poradnią Leczenia Uzależnień.

Każdego roku Rada Miejska w Różanie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , który jest finansowany ze środków własnych gminy – pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Poprzez imprezy promujące zdrowy styl życia, jak różnego rodzaju programy, spektakle, konkursy, zawody, gry i zabawy, organizowane w przedszkolu i szkole podstawowej, dociera się do dużej grupy dzieci i młodzieży w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków czy palenia tytoniu. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalony na lata 2019 - 2023, stanowił podstawę do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych. Szczegółową informację w tym zakresie zawiera raport z realizacji uchwały Nr VII/41/2019 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2023- zadania realizowane w 2020 roku.

W pomieszczeniach Dziennego Domu "Senior+" funkcjonuje świetlica opiekuńczo - wychowawcza. Zajęcia pod opieką wychowawcy - terapeuty odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14:00 – 18:00. Wprawdzie jest przeznaczona dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, ale przychodzą do niej również dzieci z tzw. rodzin „normalnych”. Integracja tych dzieci jest trudna, ale bardzo korzystna dla wszystkich uczestników.

Świetlica zapewnia dzieciom pomoc w nauce, rozwój ich zainteresowań, organizację czasu wolnego poprzez ciekawe i kształcące zabawy oraz zajęcia sportowe. Jej mankamentem jest brak stałej i efektywnej współpracy rodziców dziecka z pracownikiem świetlicy. Zajęcia w świetlicy opiekuńczo- wychowawczej i w GOUK to wspaniałe alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z naszej gminy.

III. Pomoc osobom niepełnosprawnym.

W celu podniesienia, jakości życia osób niepełnosprawnych, uruchomiono w Różanie 2 gabinety rehabilitacyjne, które świadczą usługi w ramach kontraktu z NFZ. Usługi rehabilitacyjne są wykonywane również w domu chorego. Od samego początku było bardzo duże zainteresowanie tymi usługami i dalej rośnie. W ofercie gabinetów brakowało tylko hydromasażu, ale jest już w ofercie jednego gabinetu. Obecnie czas oczekiwania na zabiegi wynosi kilkanaście dni, a więc o wiele krócej niż w innych miejscowościach. Dlatego na rehabilitację do Różana przyjeżdżają również mieszkańcy gmin ościennych i Makowa Mazowieckiego.

Wspierając działania w zakresie poprawy sprawności fizycznej i intelektualnej oraz aktywności życiowej ludzi starszych, GOUK w Różanie przyjął pod opiekę Klub Seniora skupiający kilkunastu emerytów, w celu rozszerzenia działalności tego nieformalnego jeszcze stowarzyszenia. W 2020r. funkcjonował Dzienny Dom „Senior +” z 16 uczestnikami, dobrze wyposażony w sprzęt do fizjoterapii.

Wydzielono miejsca parkingowe dla inwalidów na Placu Obrońców Różana, obok Przychodni Lekarskiej, przed halą sportową, przed GOUK. Zainstalowano windę, w budynku Urzędu Gminy, co usprawniło funkcjonowanie osób starszych oraz niepełnosprawnych. Są to duże udogodnienia dla niepełnosprawnych klientów tych instytucji.

Osoby niepełnosprawne są nadal postrzegane przez społeczeństwo, jako grupa osób wykluczonych społecznie. Zmiana stereotypów i postaw społecznych wobec ludzi niepełnosprawnych następuje bardzo powoli, ale już jest zauważalna.

IV. Poprawa opieki zdrowotnej mieszkańców.

Podstawowa opieka medyczna w gminie Różan ulega ciągłej, chociaż niewielkiej poprawie i jest sprawowana bez większych zastrzeżeń. Natomiast są poważne problemy związane z korzystaniem z porad specjalistycznych na miejscu, w Różanie. Coraz częściej pacjenci informują o trudnościach z otrzymaniem skierowania od lekarza rodzinnego do

specjalisty. Mieszkańcy Różana dopytują o poradnie specjalistyczne, dostępne w ramach NFZ. Rejestracja do niektórych specjalistów jest prowadzona ze zwłoką nawet kilku lat.

W 2020 r. Narodowy Fundusz Zdrowia zorganizował na terenie gminy Różan 2 akcje bezpłatnych badań profilaktycznych – badania mammograficzne.

W 2013 roku uruchomiono w Różanie prywatną przychodnię „CENTRUM MEDYCZNE”, w ramach, której funkcjonują prywatne gabinety lekarskie:

- neurologia,
- laryngologia,
- stomatologia,
- ortodoncja,
- kardiologia,
- dermatologia,
- medycyna pracy,
- ortopedia,
- rehabilitacja,
- diagnostyka,
- ginekologia.

Jednakże wielu mieszkańców nie stać na płatne wizyty, dlatego w dalszym ciągu oczekują miesiącami, a nawet latami, na specjalistów przyjmujących w ramach NFZ.

V. Ograniczenie skutków bezrobocia.

Wszyscy świadczeniobiorcy pomocy społecznej, będący w wieku aktywności zawodowej oraz stosunkowo dobrym stanie zdrowia, pozostający bez pracy, są obejmowani przez OPS aktywizacją społeczno - zawodową w różnych możliwych formach. Kierownik i pracownicy socjalni OPS w każdej rozmowie z klientem oferują kilka wariantów rozwiązania jego trudnej sytuacji życiowej, adekwatnych do możliwości klienta. Są to między innymi: aktualne oferty pracy, oferty szkoleń i kursów umożliwiających podniesienie kwalifikacji lub zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych, ewentualnie pomoc w skompletowaniu dokumentacji niezbędnej do orzeczenia niepełnosprawności. Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej lub objęcie usługami opiekuńczymi osób niepełnosprawnych również umożliwia domownikom podjęcie pracy zawodowej, nawet poza miejscem zamieszkania.

Ze względu na bardzo ograniczony miejscowy rynek pracy, poszukujemy ofert pracy poza gminą Różan. Udostępniamy klientom posiadane oferty, korzystanie z telefonu służbowego i Internetu.

VI. Inne zadania.

Strategia zawiera zadania przewidziane do realizacji przez wiele różnych instytucji, które powinny na bieżąco analizować ich wykonanie oraz dokonywać okresowego

podsumowania swojej działalności w tym zakresie, składając Burmistrzowi sprawozdanie roczne.

Materiały dostarczone przez poszczególne instytucje zostały zamieszczone w tym sprawozdaniu w oryginalnej formie.

Realizacja tych zadań przez poszczególne jednostki w 2020 r.
przebiegała następująco:

1. Przedszkole Samorządowe w Różanie.

1. Realizacja wieloletniego programu w zakresie dożywiania Posilek w szkole i w domu -dofinansowaniem posiłku w przedszkolu (stan na 31 grudnia 2020) objęto 35 dzieci.
2. Promowanie modelu zdrowego stylu życia rodziny i postaw prozdrowotnych poprzez prowadzenie działań oświatowo-zdrowotnych uwzględniających tematykę :
 - zasad higieny i zdrowia dziecka (współpraca z pielęgniarką szkolną w zakresie przeciwdziałania wszawicy, zajęcia z pielęgniarką na temat zdrowia oraz higieny ciała)
 - profilaktyka higieny jamy ustnej
 - propagowanie zasad zdrowego stylu życia w zakresie poprawy sposobu żywienia zapobiegania otyłości, alergiom, cukrzycy (włączenie się w obchody Światowego Dnia Zdrowia, zajęcia kulinarne, gazetki informacyjne dla rodziców w oparciu o kalendarium PSSE) Realizacja programu Skąd się biorą produkty ekologiczne - we współpracy z PSSE
 - pedagogizacja rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola na temat Zdrowe żywienia małego dziecka,
 - kształtowania świadomości w zakresie szkodliwości palenia tytoniu - realizacja edycji programu edukacji antynikotynowej Czyste powietrze wokół nas - z udziałem dzieci i ich rodziców,
 - realizacja ogólnopolskiego programu profilaktycznego „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” we współpracy z PSSE,
 - kształtowanie środowiska nauki, wypoczynku sprzyjającego zdrowiu dzieci (fizycznemu i psychicznemu)
 - współpraca z rodziną dzieci w kształtowaniu postaw proekologicznych propagowaniu ochrony środowiska naturalnego ;

- w związku z pandemią COVID19 prowadzenie wśród rodziców i dzieci działań profilaktycznych w zakresie zwalczania i przeciwdziałania COVID 19, opracowanie Procedur bezpieczeństwa i algorytmów postępowania w przypadku zakażenia się dziecka, propagowanie wśród rodziców zasad higieny i dezynfekcji rąk ,noszenia maseczek, zachowania się w miejscach publicznych podczas pandemii.

3. Doskonalenie kadry nauczycielskiej w zakresie pracy z dzieckiem z deficytami rozwojowymi trudnościami wychowawczymi , metod pracy z dzieckiem niepełnosprawnym;

4. Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień od gier komputerowych oraz internetu (gazetka dla rodziców, ulotki i zadania do wykonania wspólnie z dzieckiem w domu, realizacja we współpracy z rodzicami programu profilaktyki Necio).

5. Objęcie wychowaniem przedszkolnym w pierwszej kolejności dzieci rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny, dzieci niepełnosprawnych, mających niepełnosprawnych rodziców i rodzeństwo, dzieci objętych pieczęcią zastępczą i z rodzin adopcyjnych .

2. Szkoła Podstawowa im. I Dywizji T. Kościuszki.

Uchwała Nr XVII/99/2015 Rady Miejskiej w Różaniu z dnia 22 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2015 – 2020 w części VI.2 *Cele szczegółowe, Cel nr 2 – Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych w zakresie uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym w punkcie Działanie nr 12. zwiększenie dostępności do edukacji dla osób niepełnosprawnych*, przewiduje dla szkół zadania w zakresie realizacji działań aktywizacyjnych. W szkole podstawowej dotyczy to korzystania przez uczniów z dostosowania wymagań edukacyjnych do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Należy to rozumieć bardzo szeroko, jako indywidualizację w nauczaniu podczas zajęć edukacyjnych, zajęć rewalidacyjnych oraz innych dodatkowych, tj. zajęć rozwijających, dydaktyczno-wyrównawczych czy korekcyjno-kompensacyjnych. Uczniowie niepełnosprawni posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (7 osób) oraz opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej czy też uczniowie, których rodzice przedstawili zaświadczenia lekarskie o czasowym leczeniu lub chorobie przewlekłej, podlegają szczególnej uwadze nauczycieli. Mają dostęp do wszystkich zajęć, jakie oferuje szkoła, a zgodnie

z zaleceniami specjalistów, warunki dostosowywane są do ich potrzeb i możliwości z uwagi na deficyty rozwojowe i stan zdrowia poszczególnych osób.

Odnosnie celu nr 3 – *Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dziecka i rodziny w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przeciwdziałania bezradności opiekuńczo – wychowawczej*, wskazujemy działania interwencyjne i prewencyjne w zakresie pomocy rodzicom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, rozwoju profilaktyki oraz promowaniu modelu zdrowego stylu życia. W miarę możliwości i dostępu informacji, na bieżąco monitorowane są sytuacje rodzinne i potrzeby uczniów.

W roku 2020 w szkole zostało zorganizowanych szereg działań profilaktycznych. W ramach profilaktyki uzależnień, zdrowia psychicznego i fizycznego, przeciwdziałania zjawisku cyberprzemocy oraz rozwijania zainteresowań uczniów, w związku z zaleceniami ministerstwa w grudniu 2020 zorganizowaliśmy warsztaty dla uczniów: klasy I – III „*Jak radzić sobie z emocjami?*”, klasy IV – VI „*Cyberbullying – mowa nienawiści, bądź bezpieczny w sieci*” oraz klasy VII – VIII „*Nie daj się uzależnieniom!*” Warsztaty zostały zrealizowane zdalnie na platformie Microsoft Teams. Działanie to objęło ogół uczniów w szkole, 349 osób.

W ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Różanie uczniowie naszej szkoły korzystali z bezpłatnych posiłków w szkole.

Cel zapobiegania patologiom w rodzinie realizowany jest przez nauczycieli poprzez wskazywanie dzieciom i młodzieży, właściwych form spędzania czasu wolnego. Poza tym realizowane są programy zalecane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Makowie Mazowieckim. W roku 2020 zrealizowano programy „*Nie pal przy mnie, proszę*”, „*Znajdź właściwe rozwiązanie*”. Ważne programy promujące zdrowy styl życia to, „*Trzymaj formę*” i „*Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS*” realizowane wśród uczniów klas starszych. Tu ważnym działaniem są również akcje i konkursy wewnątrzszkolne i zewnętrzne: „*Dla niepodległej*” kl. I-VIII, „*Pomagam, bo lubię*” kl. I-VIII, „*Konkurs informatyczno-językowy na e-kartkę*” kl. IV-VIII, „*Konkurs informatyczny – Dzień Bezpiecznego Internetu*” kl. IV-VIII, „*Ogólnopolski konkurs o prawach dziecka*” kl. I-VIII, akcja „*Szkoła Pamięta*”, „*Festiwal książek*” i Światowy Dzień Tabliczki *Mnożenia*.

W ramach zróżnicowania form organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży organizowane były zajęcia pozalekcyjne, których oferta zwykle jest dostosowywana do potrzeb psychicznych, fizycznych i edukacyjnych uczniów. W roku 2020 bardzo liczna

grupa uczniów korzystała systematycznie z różnych zajęć pozalekcyjnych w ramach wsparcia dziecka i rodziny, indywidualizacji kształcenia, w zajęciach specjalistycznych i dodatkowych w szkole.

Działanie nr 5 *prowadzenie edukacji publicznej nt. działania alkoholu na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorców picia (kampanie, ulotki, informacje i artykuły w lokalnej prasie)* i działanie nr 6 *prowadzenie edukacji społecznej nt. zjawiska przemocy w rodzinie (kampanie, ulotki, informacje i artykuły w lokalnej prasie, konferencje i seminaria)* wzorem lat ubiegłych, realizowane były poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych otrzymywanych przez szkołę od instytucji działających na rzecz promocji zdrowia (ośrodek pomocy społecznej, przychodnie lekarskie, sanepid), podczas stacjonarnych zebrań z rodzicami uczniów w styczniu i wrześniu 2020 r. oraz przekazywane na stronie internetowej szkoły. Poza tym w szkole prowadzona była kampania informacyjna na temat instytucji pomocowych, działających na rzecz profilaktyki uzależnień, przemocy i zapobiegania patologiom w rodzinie. Działania 7. *prowadzenie warsztatów umiejętności psychospołecznych kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie*; 8. *realizacja działań obszarze profilaktyki uniwersalnej kierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli i osób pracujących z nieletnimi*; 9. *wdrażanie i upowszechnianie rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych* realizowano na wcześniej przytoczonych warsztatach i szkoleniach oraz podczas zajęć wychowawczo – profilaktycznych, zajęć edukacyjnych z wychowania do życia w rodzinie, biologii, przyrody i zajęć uczniów klas I – VIII z wychowawcami.

W grudniu 2020 roku wśród uczniów klas I – III przeprowadzono konkurs „*W zdrowym ciele zdrowy duch*”, a wśród uczniów klas IV – VIII „*W zdrowym ciele zdrowy duch – nie piję, nie palę, nie biorę*”. W tym działaniu profilaktycznym wzięło udział 349 uczniów.

Poza tym współpracowano z przedstawicielami policji organizując spotkania „*Cyberprzemoc w Internecie*” i „*Bezpieczne poruszanie się po drodze i zachowanie ostrożności w kontaktach z nieznanymi*”.

3. Zespół Szkół w Różanie.

Harmonogram działań:

1. Profilaktyka uzależnień:

- Współpraca z Posterunkiem Policji w Różanie, podejmowanie interwencji, prowadzenie prelekcji dla uczniów na temat odpowiedzialności karnej

nioletnich, palenia papierosów i e- papierosów, wymuszeń, bójek i pobić, spożywania alkoholu i zażywania dopalaczy;

- Współpraca z rodzicami uczniów oraz instytucjami zajmującymi się problemami uzależnień;
- Przekazywanie uczniom i rodzicom informacji o zagrożeniach zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych i moralnych spowodowanych zażywaniem szkodliwych substancji;
- Prezentowanie perspektyw zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez stosowania środków uzależniających;
- Kształtowanie umiejętności przeciwdziałania presji środowiska i rówieśników do przejawiania złych zachowań;
- Udzielanie porad uczniom i rodzicom w zakresie zapobiegania uzależnieniom w razie potrzeby;
- Udostępnianie uczniom, rodzicom i nauczycielom informatorów, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień;
- Zajęcia tematyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego oraz wychowawców, m.in. na temat skutków spożywania alkoholu, dopalaczy, palenia papierosów i e-papierosów, szkodliwego ich działania na organizm;
- Dyżury nauczycieli na korytarzach mające na celu zapobieganie paleniu papierosów na terenie placówki;
- Realizacja programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego „Bezpieczny Powiat Makowski na lata 2016- 2020”;
- Realizacja programu profilaktycznego „Bezpieczna szkoła”;
- Realizacja programu profilaktycznego „ARS-czyli jak dbać o miłość?”;
- Organizacja czasu wolnego oraz prezentowanie uczniom spędzania wolnego czasu w sposób atrakcyjny i społecznie akceptowany.

2. Profilaktyka zdrowotna

- Realizacja programu profilaktycznego „Zdrowe piersi są Ok”;
- Realizacja programu profilaktycznego „Wybierz życie. Pierwszy krok”;
- Realizacja programu profilaktycznego „Znamię. Znam je”;
- Realizacja programu profilaktycznego zapobiegania HIV i AIDS;
- Propagowanie zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania się oraz utrzymania należytej higieny osobistej;
- Dostarczanie informacji na temat zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia);
- Wskazywanie sposobów spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla biernego nadużywania komputera czy telefonu;
- Uczestnictwo w Akcji Honorowego Krwiodawstwa;
- Szkolenie BHP dla uczniów oraz pracowników;
- Rozwijanie zainteresowań sportowych;
- Współpraca z pielęgniarką środowiskową;
- Przeglądy uzębienia uczniów- Dentobus.

3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Zniesienie barier architektonicznych;
- Przeciwdziałanie dyskryminacji;
- Wyrównywanie szans poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych do poziomu funkcjonowania uczniów, dodatkowe zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- Włączenie uczniów z niepełnosprawnościami w życie klasy i szkoły;
- Zachęcanie uczniów do udziału w różnego typu konkursach;
- Współpraca ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim;
- Podnoszenie kwalifikacji przez kadre pedagogiczną;

- Zatrudnienie specjalistów do pracy z uczniem niepełnosprawnym.

4. Zapobieganie bezrobociu:

- Dostosowanie kierunków kształcenia do lokalnego rynku pracy;
- Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy;
- Realizowanie działań zawartych w programie wychowawczo–profilaktycznym szkoły;
- Współpraca z Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy;
- Współpraca ze szkołami wyższymi;
- Udział uczniów w praktykach zagranicznych z projektu Erasmus+ oraz POWER.

4. Posterunek Policji w Różanie.

W ramach zmniejszenia udziału osób nietrzeźwych w naruszaniu prawa i porządku publicznego policjanci z Posterunku Policji w Różanie przeprowadzili łącznie 6 postępowań przygotowawczych o czyn z art. 178a § 1 KK dotyczące prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości, z których 5 zakończono aktem oskarżenia oraz 1 postępowanie zostało umorzone. W kierunku art. 244 KK przeprowadzono 1 postępowanie przygotowawcze, które również zakończono aktem oskarżenia. W ramach współpracy Komenda Powiatowa Policji w Makowie Maz. Wydział Ruchu Drogowego zwiększył liczbę patroli zmotoryzowanych na drogach miasta i gminy Różan.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2020 roku policjanci przeprowadzili łącznie 86 interwencji domowych, podczas których założyli 7 Niebieskich Kart. W 2020 roku wszczęto 2 postępowania z art. 207 § 1 KK na terenie miasta i gminy Różan, z których 1 zostało zakończone aktem oskarżenia oraz 1 postępowanie zostało umorzone.

W ramach przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży w ubiegłym roku przeprowadzono 6 pogadanek z młodzieżą szkolną i pedagogami na temat przemocy w rodzinie, środków odurzających i alkoholizmu.

W 2020 roku na terenie miasta i gminy Różan ujawniono 11 przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych, za które nałożono mandaty karne lub sporządzono wiosek o ukaranie do sądu. W porównaniu do 2019 roku Posterunek Policji w Różanie odnotował

spadek liczy osób spożywających alkohol w miejscu publicznym. Nie ujawniono przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Różanie.

Celem działań realizowanych w 2020 r. była promocja zdrowego stylu życia, a przez to zmniejszenie zachowań ryzykownych oraz doskonalenie umiejętności przeciwstawiania się patologiom, wzmocnienie rozwoju osobowego i uświadomienie młodym ludziom następstw używania środków psychoaktywnych.

W styczniu w ramach rozwijania zainteresowań młodego człowieka sfinansowano nagrody dla uczniów biorących udział w eliminacjach gminnych XLIII Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”.

25 młodych mieszkańców gminy brało udział w warsztatach muzycznych w Gminnym Ośrodku Upowszechniania Kultury. Warsztaty sfinansowano w ramach rozwijania zainteresowań oraz aktywnego spędzania wolnego czasu.

W sierpniu odbyło się szkolenie terenowe sprzedawców napojów alkoholowych, przeprowadzone przez Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki.

W grudniu dzieci i młodzież ze Świątlicy opiekuńczo-wychowawczej brały udział w konkursie plastycznym pt. „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży w okresie pandemii”, uczestnicy konkursu otrzymali nagrody w postaci zestawu kosmetyków.

Wśród dzieci z Przedszkola Samorządowego i uczniów Szkoły Podstawowej przeprowadzono dwunastą edycję konkursu plastycznego promującego zdrowy styl życia pod hasłem: „W zdrowym ciele zdrowy duch”, wszyscy uczestnicy otrzymali upominki.

Z okazji Światowego Dnia walki z AIDS i Jedności z Osobami Zakażonymi HIV wśród uczniów klas VII i VIII przeprowadzono konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia i profilaktyki HIV i AIDS, zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe.

Uczniowie Szkoły Podstawowej uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych on line na platformie Microsoft Teams (19 realizacji) prowadzonych przez Centrum Profilaktyki EKSPERT z Krakowa. W klasach I-III „Jak sobie radzić z emocjami?”, w klasach IV-VI „Cyberbullying – mowa nienawiści, bądź bezpieczny w sieci”, w klasach VII-VIII „Nie daj się uzależnieniom!”.

6. Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie.

W ramach działalności Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Różanie w 2020 r. dzieci oraz młodzież mogły rozwijać swoje pasje plastyczne, taneczne, wokalne i teatralne. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku. W ofercie GOUK znajdowały się zajęcia: plastyczne, art-deco, koło wokalne, rytmika, Mali Odkrywcy, teatr „Kulturalnie Proszę”, Klub Miłośników Fantastyki, nauka gry na instrumentach klawiszowych, gitara, instrumentach dętych. Dla mieszkańców gminy Różan zajęcia były bezpłatne. W GOUK odbywały się również płatne zajęcia: taneczne, z języka angielskiego oraz z robotyki. Większość wydarzeń kulturalnych, jakie w 2020 r. organizował GOUK miały formę otwartą i bezpłatną, dlatego osoby mniej zamożne również mogły z nich skorzystać.

Działalność placówki skierowana była również do osób starszych, które chętnie uczestniczyły w spotkaniach tematycznych oraz brały udział w nieodpłatnych zajęciach komputerowych, jak również w zajęciach ruchowych nordic-walking.

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie w ciągu 2020 r. chętnie współpracował z innymi instytucjami tj. miejscowymi szkołami, przedszkolami, zakładami, OPS, PSP, OSP, Dziennym Domem Seniora+ (przy organizacji działań na rzecz integracji pokoleń, rodzin np. bal karnawałowy Seniorów Różańskich 60+), współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sekcją Gołębi Poczтовых, Kołem Wędkarskim „Różanka”, Stowarzyszeniem Aktywnych Pań w Załuziu, Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Różańskiej oraz Uczniowskim Klubem Sportowym FC 2012 Różan.

GOUK w Różanie był dostępny dla mieszkańców przez cały rok, jednak ze względu na zaistniałą sytuację epidemiologiczną panującą w kraju od 20 marca 2020 r. GOUK musiał zawiesić wszystkie zajęcia stałe, imprezy oraz wydarzenia kulturalne do odwołania.

Edukacja kulturalna oraz upowszechnianie kultury wśród mieszkańców gminy polega na ich udziale w przedsięwzięciach kulturalnych organizowanych przez GOUK.

W roku 2020 GOUK pomimo obostrzeń zorganizował dla mieszkańców następujące wydarzenia kulturalne:

- * Koncerty Filharmonii Narodowej.
- * 6 stycznia wystąpiło Stowarzyszenie Aktywnych Pań w Załuziu w przedstawieniu Bożonarodzeniowym „Hej Pasterze”.
- * 11 lutego w sali widowiskowej GOUK wystąpił Maciek Balcar - wokalista grupy Dżem podczas swojej trasy koncertowej „Live Trax”.

- * 8 marca z okazji Dnia Kobiet na scenie różańskiego GOUK odbył się koncert zespołu The OrchestRose pn. „Być kobietą, być kobietą”. Grupa zaprezentowała znane i lubiane przeboje światowych gwiazd muzyki rozrywkowej takich jak Queen, The Temptations, Frankie Valli, Lipps Inc, Maryli Rodowicz, Anny Jantar i innych. Koncert trwał godzinę, wzbudził miłe emocje oraz pozytywne opinie wśród słuchaczy. Na koncerty chętnie przychodzili m.in. mieszkańcy gminy oraz członkowie Klubu Seniora.
- * 17 lipca na scenie GOUK w Różanie wystąpił Joachim Mencil - światowej sławy polski muzyk jazzowy, pianista, lirnik, producent muzyczny, nazywany romantykiem polskiej pianistyki jazzowej. Podczas solowego recitalu w Różanie publiczność wysłuchała utworów autorskich artysty, klasykę jazzu oraz muzykę świąteł.

GOUK od stycznia do grudnia 2020 r. wydał 4 numery „Świerszcza Różańskiego”, w których informował mieszkańców o bieżących wydarzeniach z życia gminy, zamieszczał bieżące informacje z życia gminy, artykuły o zdrowiu, przepisach kulinarnych, regulacjach prawnych i imprezach sportowych, artystycznych i problemach społecznych.

Różan, dnia 31.03.2021r.

Z up. B. PRZEMISTRZA
Monika Wierzygówska
 Kierownik
 Ośrodka Pomocy Społecznej
 w Różanie